

ماهنامه

مردم

ارگان مرکزی حزب توده ایران

نامه کمیته مرکزی حزب توده ایران

به دبیرکل کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی لشونیه ایلیچ برزوف

و که نتیجه گوش شناسی تأثیر شایسته
یشتاد امر صلح جهانی و درودنامه سیاست
انژی سماج و همبستگی است که پیگیرانه از طرف
حزب کمونیست و دولت اتحاد جماهیر شوروی است.
لینن از دست قتل جنود جنرال وکیل قتل شد
پاش ماکوید، داریه اسماع، حاجت
کاکرد: ۲۴ حزب کمونیست اتحاد شوروی
برنامه‌ای که از جهت سرشد خود انقلابی
هدف آن تئین ترورش موفقت آمیز نیروهای
صلح و خانه دادن بدون تریک جنگ سرد
است. یونان تریک دارد. قتل شخص شسا
در امریه موفقت آمیز بر طرفه یزرگه
مورد آید همی است. ما اطمینان داریم که
تشریح صلح کشور سوسیالیستی کوبا پیروز
بزرگش را از ایچد بدست خواهد آورد
موفق خواهد شد اجتهاد تپوز کاری
امریالیسی را غاوش کند و سیاست امنیت

رفیق دوست بسیار عزیز
و محترم
کمیته مرکزی حزب
توده ایران از تصمیم کمیته
مرکزی بین المللی که کمیته صلح
پاکستان، داریه اسماع، حاجت
انژی پشا و شادی و غرضی
آگاه شد و این پادشاهانه

جسمی را در فرودآ و آسیا پیروز کرده اند.
پیروزی این مانی بود همه غنای جهان
و از آنجمله خلق کشور ما است.

برای شما توفیق ایلیچ عزیز سالهای
دراز سلامت و کار خلاقه بود صلح و
سوسیالیسم را آرزو مییم.
کمیته مرکزی حزب توده ایران
ایرج اسکندی

مردم ایران سیاست ماجراجویانه دولت را حذر خلیج و عمان محکوم میکنند (اظهاریه هیئت اجرائیه کمیته مرکزی حزب توده ایران)

شاه در مصاحبه با سولس برگر روز
نامه انگلر امریکایی و نخست وزیر امریکایی
هویدا در مصاحبات خود در لندن و سپس در
تهران اعلام داشته که دولت ایران سلطان
قلموس باقیانده عمان برای سرکسرتوب چنین
انتقادی ظاهر کند لغضای مستحکم و برائی
مسئله در امور کوریت و با آستان نیز آماده
است. بلکه چایب آست که شاه در مصاحبه
با سولس برگر حتی تا آنجا پیش رفت که
از امکان اشغال بلوچستان با گشان از طرف
ایران سخن گفت و برای جاس هویدا پس از
آنکه ایضا مسئله سیاست مدافله در عمان
از طرف دولت ایران شنید یکه مصاحبه
مسجله تکلیف کرد. آترا پس از دو روز
با سولس برگر صحبت تأیید نمود.
واقیات ذکر شده بگبار دیگر نشان
میهد که هیئت حاکمه ایران در جانشان
هوئی سیاسی که از مدتی پیش در آن گنم
گذاشته با گشایش کامل پیش میرود. خط
مش حدانده چوینکه دولت ایران ناشی از
نهادن این کشور در مقابل امپریالیسم امریکا

در میان نشر های روشنگر و تشنه آزادی
های سیاسی و اجتماعی در کشور است. آنها
برای مقابله با این ترغابی و هر روز دست
بر انداخته تازه ای میزنند. ولی چون این
اندکامات قلم جبری جمعی است که تنها
ترغابی مردم گناش پیش یابند. بلکه اقرون
بندود.
«ایجاد داتگ گمنان و انبشستان»
از مقابله با اقتدات است. شاه در این
ایجاد توفیق رهبری را بخود میداند که قصد
دارد بتام رقاد و سلمات کشور و هو کراسی
را احیاء زنده های مردم بخصوص روشنگران
را در تنظیم سرانوش خویش شریک سازد.
تمام اظهارات مصلح ضل اصول این معوز
گوش میزند. شاه در اظهارات خود حکوم
توده موجود در جهان را به چانه تقسیم
میزند. در مورد ایران میگوید: «...»
شاه در صفحه ۲

شاه در نقش ارسطوی دوران

اخراً در تهران انجمنی از «دانشگد
جهان و انبشستان» تشکیل شد. وظیفه آن
این بود که «انقلاب شاه و ملت» را بررسی
کند و نتیجه بررسی خود را گزارش نماید.
پس از این جلسه ۲۸ گروه و دسته در تهران
گروه و داتگ گمنان و انبشستان در دوران
مردم اظهار نظر کردند. پیامت که هدف
این اقدام «همبستگی بین روشنگران»
است در مقابل رژیم و هم کشش طلبه آنها
چون نتایج این بررسی در دست نیست «علما
نیز نراود و بعد بحث باشد. ولی اظهارات شاه
دیروز بر سر آنکه گمان در این جلسه حاوی
تنگانی است که باید به آن جواب داد.
مسلماً باید متذکر شد که مدتی است
مشقات حاکیه و در راس آنها شخص شاه
از ترغابی مردم گرانند. آنها بخوبی بداندند
که یکی از دلایل مهم این ترغابی بخصوص

سیاست ارتجاعی هیئت حاکمه ایران

در مسئله ملی

(بناست انتشار سند هیئت اجرائیه در مسئله ملی)

هیئت حاکمه یکه از دست مهم مصوب
خوبیستی خود متصکر وجود مسئله ملی در
ایران است و هر گکه در مقابل هر چارچوب
حقون ملی را با تخریب میکان یکبار بر سر
میگذارد و به چانه دفاع از نامزد ارضی ایران
این نوع منطالیات را مورد تخطیب و سر کوب
گشتن قرار میدهد. هوئی هیئت حاکمه آن
است حکنه در سر زمین ایران تروع ملی
دانه در صفحه ۲

در راه برلین

(در باره دهمین فستیوال جهانی جوانان)

از آن تروع که در شهری (در سئامبر
۱۹۷۱) «فستیوال الفتر-ایران» جهانی جوانان
دمکرات گان ۱۹۶۲ و ۱۹۶۳ میلادی اعلام
کرد و که گفته شد که سال فستیوال دوم.
کراتیکه آلمان آماده اند که میزبان همین
فستیوال جوانان و دانشجوان باشد. فصل
تلفاز در میزبان و دانشجوان آلمان گشت.
فستیوال یکی از اولین بین اشکال فعالیت
جنین جهانی جوانان و از دوندانهای

مهم میاسی جوانان جهان است. مبارزه
امروز جوانان «دوره ها» نگرانیهای
آمین و ستار و بلبلان را منحصک
میکنند و اتحاد جوانان را در ساختمان جلسه
توزین در میزبان طبه امپریالیسم و تو استعمار
و یگار و دزدیهای استبدادی و لرتواقی
در برده طغیان خلق و استقلال واقعی و
مکراسی و ترغابی پیش آیش استولومیلارد
دانه در صفحه ۲

۳۵م ایران سیاست ماجراجویانه دولت را در خلیج و عمان محکوم میسکند

سازد در وقت نیست ، بلکه منتهاست بصورت عمل در آمد نیست ، هم از کفین صنعتاطلمانی ایرانی درازش سلفان ناپرس خندمندانمیش پیک ژرال انگلیس و بر علیه جنبش آزادی فشار فعالیت دارند ، مدعا میارند دولت ایران کشور ما در این عمل شلوغانه ترور سلفانی مرتجع رفته ندهد است ، دولت ایران در روابط میانگین و عراق تحریک میکند ، دولت ایران در امور داخلی یا گستان بود ارتجاعی نیز معادلی این کشور و علیه طایف شدن روابط این کشور با همه و با گفان شاه منساخته میوزده ، دولت ایران برنده جمهوری دموکراتیکه نیست ، چیزی نیز و به حکومت منهدمی شده منهدم ، متراجوبانه دولت ایران در سیاست خارجی ، در خلیج فارس ، در ایران و افغانستان همه ذنایا منطقی سیاست داخلی ارتجاعی زرم و متعسک دولت خورشایلیان ناچیز کرده و نرسنمایان مرتجع ترین معادل طبقات شاه که کشور است ، این منی اگر بوقتم متوقف نشود و ادامه یابد کشور را با مشکلات گره کرده و بیرونخواهد ساخت ، شاه از تخیل ایران به «مردمن سخته» ، از ایجاب یک ویتام درگرم کوهستان سخن میرسد و بدانشان کلامیکه که میر ایوب و ابکیا می آید.

جمهوری درواغلا شاه بر حسب شایسته خود ، از سیاست دیوانه و از تشبیهاتی و تشبیهاتون آمیز میبارد که ثروت کشور ایران ثنیر سود سوداگران مرگ و خرید جنگت افزرا خود خود دربار اولی و به « خرید نهصدی پناه زانامه» متاع تنخوران امیرالسلی ، بگردد و از مبارزه دلاله اعراب علیه ویرانهای لسم و سیموسمیتاد غنی و وسیع همسایه بدل آید ، باید در راه خروج ایران از ترسها ستو و قرار داد و چایه با امریکا ، در راه اتحاد یک سیاست هم نهاد و بیطرفی نشانی از جانب ایران که بهتر شوره اجمار ، یک منی متسلطه است مبارزه کرده ، این وظیفه همه نظر های مردم ایران است که با دفاع از صلح و هرمنشی ظلماتی متعلق خریدار و مصالح واقعی علی ما برایشانگی دفاع کنند ، هشتاد ارتجاعی که بر مرکزى حرب توده ایران ۱۶ اردیبهشت ماه ۱۳۴۲

شاه در قش ارستوری درون

مادک است ایران البته دیکتاتوری حزبی نیست ، تسبیع دینی و حزبی و آتش و پاوه آن مدعی درجای هر چه هست نیست ، « دروغی دیگر تعلق خود وجود دیکتاتوری نظامی را در کشور نیز نمی میسکند ، ولی در هیچ جا گوشه شکیبگی که زنی میبود در ایران تشریف کند ، اظهارات او در این زمینه ، مهم مشوش و فاسد منحنی است ، شاه قسم میکند که خودش را از اوزیم خد کند ، خودش را با ملوک دولت ، با ملوک ملت و ملوک توابع و مسلمان میبود ایران با عد ، و مستحق بود بگرد که خدا حق نازید «ظاهر نظر سالم» بگوید ، ولی در آخرین مرحله جن اخلاصی با من سخن این من هشتم که باید تسبیع بگیرم مستفاد پیشنهاد صلح است ، کدام پیشنهاد صلح است ؟ چه باید کرد ، این منضم اظهارات شاه است ، این اظهارات نشان میدهد که در کشور ما نه تنها آزادی وجود ندارد ، بلکه آزادی دینی و شخص شاه هیچ وجه فسد ندارد ، که در جهت تکریر وضع فعلی بردارد ، یکی از دلایل مهم فقدان آزادی در کشور ما ، وجود افرادی است که خود را فاتح هیچ نظامی ندانند ، بلکه قانون را منتقد از قوش میگرد ، شخص شاه در رأس این قرار دارد ، منظم این افراد متعلق خد آزادی است ، در هر جا حقه من منظم حکومت کند ، در آنجا آزادی وجود ندارد ، جامعه ایران در مرحله گونی تکامل خود جامه های فرخ و خود گونی است ، متناسب و منظم این جامعه منظم لاکر تمام افراد جامعه و مبارکهای فعلی آن است ، هر مردم و ملی که خود را ملوک ایرانجامه قرار دهد و خود را داور افکار و اعمال آنها شمرد ، سه راه پیشرفت جامعه است ، کشور ما ، طبق قانون اساسی ، یک کشور مملو است ، شاه طبق قانون اساسی ، حقوق و در عین حال وظایفی دارد ، ولی او بیوجه قصد ندارد که ، این ولایت افغان کند ، در نام آنها و اظهارات او منی حق از قانون اساسی نیست ، منی منظمی هم از قوتی که رواج او را با سایر لر گاهای دولتی تنظیم میکند ، وجود ندارد ، او حق منضم خود میسرند همه کار میوهاده میکند ، هر چه میوهاده بگوید ، و دیگران فقط در چارچوب منابع و تالیفات او از این حقوق برخوردارند ، بگردیم از جهت حقوقی خود درباره حقوق شاه در یک متشرطه ، مهربان است که آنرا این مذکور ، جبر و فخر را میخوان این بدت المنصردین و این «مستفاد» است ؟ اخلاصی حکم ، میان رسد سرخ نیرو و می اولده در کشور ما و دستگدای خود کر اریک دیکتاتوری مملو وجود دارد ، با شعبه باعقایی از قبل « اشباح دناشگامیان و شورش و اشباحی که نوبه است ، باخفاش دناش

شاه در لغت خود ابوهی از مسائل سیاسی ، اشباحی و اقتصادی را مطرح کرده است حکم در اینجا جایت خود با آنه نیست ، این خود نشانده از استبداد است ، زبون ما ، درون خصمی شن علوم است ، دورانی نیست که بکفر بخواهد ، من اقتصاددانان هم میسرف ، باندته ، مشربان ، شناسند ، کارشناسان باشد ، درانجام شان بر طبق نیست ، اگر کسی بخواهد چنین نقش را بعهده گیرد ، باید فقط به مذاکره فکر او خستید ، مامعلتیم بسیاری از دلالگان و اقتصاددانان که مستند اظهارات شاه بوده اند ، در اینباره با ما حسیله اند ، و ما موهبتین مملو است ، تا آلب از سرحدته گم آلرود اسبستیم که در راه بسط دیو کراسی واقعی در کشور ما برداشته نخواهد شد ،

داین

رازیوی پیک ایران

بشنوید !

رازیوی پیک ایران همه را به زور و با سخت ۶۰ تا ۷۰ هفتاد تا هشتاد هفتاد نفر روزی اوج کرده اند ، ۶۰ و ۶۱ و ۶۲ در بعضی کورن ایرانی و فرس برنده هفت پیکند ، من حسین برنده با سخت ۶۰ تا ۷۰ هفتاد تا هشتاد نفر روزی هفتاد نفر و در بعضی کورن پیکند ، واقع بود ایران را بشنوید ، دشمنی کرا به موندی و اشباحی که نوبه است ، باخفاش دناش

شورای حساب بانکی یک ایران ماغایه مردم ، مجله دنیا ، مجله مسائل بین المللی و مجله پیکار بشر زیر است

Sweden
Stockholm
Stockholms Sparbank
N: 0 400 126 50
Dr. John Takman

پی که انتشار اظهار بیرون ، که کنهائی چندی که مؤید استحکام این اظهارات است نشان داد که شاه و وزیر او تا چه حد دروغاقت را سرچشمه نظر میسکند ، این برانده است ، از آنچه شاه در صحابه با روزنامه فرانسوی «لوپوآن» (سخته ۶۴ اردیبهشت ماه سال جاری از رازیوی نهان پیکند شد) و در صحابه با یکی از سرزمین حمله امریکائی «توزوی پیک» موسوم «آر توپویرج کرین» در کاخ زیارتان که در شماره ۶۴ از این هفته انتشار یافت) و نیز در سفرهای رسمی خود بهنگام گشت اخیر خودتقریب با چوهره افراد جامعه و مبارکهای فعلی آن است ، هر مردم و ملی که خود را ملوک ایرانجامه قرار دهد و خود را داور افکار و اعمال آنها شمرد ، سه راه پیشرفت جامعه است ، کشور ما ، طبق قانون اساسی ، یک کشور مملو است ، شاه طبق قانون اساسی ، حقوق و در عین حال وظایفی دارد ، ولی او بیوجه قصد ندارد که ، این ولایت افغان کند ، در نام آنها و اظهارات او منی حق از قانون اساسی نیست ، منی منظمی هم از قوتی که رواج او را با سایر لر گاهای دولتی تنظیم میکند ، وجود ندارد ، او حق منضم خود میسرند همه کار میوهاده میکند ، هر چه میوهاده بگوید ، و دیگران فقط در چارچوب منابع و تالیفات او از این حقوق برخوردارند ، بگردیم از جهت حقوقی خود درباره حقوق شاه در یک متشرطه ، مهربان است که آنرا این مذکور ، جبر و فخر را میخوان این بدت المنصردین و این «مستفاد» است ؟ اخلاصی حکم ، میان رسد سرخ نیرو و می اولده در کشور ما و دستگدای خود کر اریک دیکتاتوری مملو وجود دارد ، با شعبه باعقایی از قبل « اشباح دناشگامیان و شورش و اشباحی که نوبه است ، باخفاش دناش

پس که انتشار اظهار بیرون ، که کنهائی چندی که مؤید استحکام این اظهارات است نشان داد که شاه و وزیر او تا چه حد دروغاقت را سرچشمه نظر میسکند ، این برانده است ، از آنچه شاه در صحابه با روزنامه فرانسوی «لوپوآن» (سخته ۶۴ اردیبهشت ماه سال جاری از رازیوی نهان پیکند شد) و در صحابه با یکی از سرزمین حمله امریکائی «توزوی پیک» موسوم «آر توپویرج کرین» در کاخ زیارتان که در شماره ۶۴ از این هفته انتشار یافت) و نیز در سفرهای رسمی خود بهنگام گشت اخیر خودتقریب با چوهره افراد جامعه و مبارکهای فعلی آن است ، هر مردم و ملی که خود را ملوک ایرانجامه قرار دهد و خود را داور افکار و اعمال آنها شمرد ، سه راه پیشرفت جامعه است ، کشور ما ، طبق قانون اساسی ، یک کشور مملو است ، شاه طبق قانون اساسی ، حقوق و در عین حال وظایفی دارد ، ولی او بیوجه قصد ندارد که ، این ولایت افغان کند ، در نام آنها و اظهارات او منی حق از قانون اساسی نیست ، منی منظمی هم از قوتی که رواج او را با سایر لر گاهای دولتی تنظیم میکند ، وجود ندارد ، او حق منضم خود میسرند همه کار میوهاده میکند ، هر چه میوهاده بگوید ، و دیگران فقط در چارچوب منابع و تالیفات او از این حقوق برخوردارند ، بگردیم از جهت حقوقی خود درباره حقوق شاه در یک متشرطه ، مهربان است که آنرا این مذکور ، جبر و فخر را میخوان این بدت المنصردین و این «مستفاد» است ؟ اخلاصی حکم ، میان رسد سرخ نیرو و می اولده در کشور ما و دستگدای خود کر اریک دیکتاتوری مملو وجود دارد ، با شعبه باعقایی از قبل « اشباح دناشگامیان و شورش و اشباحی که نوبه است ، باخفاش دناش

نکات گرهی در باره مسئله ملی در ایران

و حل آن از نظر حزب توده ایران

(مصوب هیئت اجرایی کمیته مرکزی حزب توده ایران)

مختاری ملی در چهارچوب جنب واحد ما ایران در آید. در مورد اقتضای ملی حقیقت پخت بر آنست که خود بشیرتخته خود مختاری داشته باشند و باید برابری حقوق آنها با سایر ملل و اقوام ساکن سرزمین ما و نیز حقوق فرهنگی آنها تأمین گردد.

۱ - تبعادهای اصلی جمله معاصر ایران عبارتست از تفاده ملی خلقهای کشور ما با ایرانیسم و همان آن تفاده ملی این خلقها با سرمایه داران و زمینداران بزرگ. تفاده ملی با آنکه از تفاده ملی مهم جامعه ماست و ولی جزو تبعادهای اصلی نیست. از اینجا این نتیجه حاصل میشود که وظیفه مقدمه سازمانکشان ایران در درجه اول توحید ملی برای مبارزه علیه ایرانیسم و ارتجاع و برای بل و استقلال و خودمختاری است. یکی از شرایط اساسی تأمین موفقیت در مبارزه با ایرانیسم و ارتجاع و دست رهایی و سازمانی مستقل سازمانهای طبقه کارگر در مابین سبتمبر کشور و دافتر برانه و اسامانه و امده، منشی اشتراکیت و نامشکلیت واحد است. دست از برانه و جل حزب طبقه کارگر در سراسر کشور تأمین گردد. خواست ایجاد سازمانهای جداگانه حزب طبقه کارگر بر پایه ملی یک خواست استراتژیستی است که به تفرقه طبقه کارگر ایران و نتیجتاً به تضعیف وی در مقابل دشمنان متحرک و درامر اسامال رهبری این طبقه در خصوص جنبش منجر میشود. تفاده ملی و مسئله ملی را فقط در چارچوب حل تفادهای اصلی جامعه میتوان بدینوسیله و با پیگیری حل کرد. حزب توده ایران را هر گز مبارزه و معطای ملی که در این چهارچوب باشد بشیرتخته نخواهد کرد و خود توده خود این معطای عمومی دموکراتیک را در برانه خویش مطرح کرده و برای آن مبارزه میکند.

۲ - همانطور که معلوم کردن تفاده ملی و جدا کردن آن از تفادهای امری جامعه منجر به انحراف ملت گسرتالی و گورته گسرتالی میشود، انگار مسئله ملی و مسکوت نگردن آن موجب بروز انحراف جدی دیگر است که از شویشم ملت بزرگه ناشی است. یکی از معضله اینطور لویک شویشم ملت بزرگه در کشور ما این ایرانیسم است که وجود واحد ملی مختلف را در ایران انگار میکنند. مسئله ملی را تحت عنوان «دولت ملی» توجیه مینماید. حزب ما ایران را وطن مشترک کلیه اقوام و ملل و اقلیتها و ملی ساکنین ایران میدانند و از این جهت همه آنها را ایرانی میشمارند و ولی ساکنان ایران چنانکه گفته شد از واحد ملی مختلف تشکیل یافته اند. حزب توده ایران هر دو انحراف باسوقالیسم ملت کوچک و شویشم ملت بزرگ و اینفلوئنزا و سیاستهای ناشی از آنرا رد میکند و با آنها مبارزه کرده است و خواهد نمود. حزب طبقه کارگر زمانی میتواند اعتقاد کامل خلقهای محروم کشور ما را بسوی خود جلب کند که شود و در فکر و عمل به تنها مدافع بزرگ ملت طبقی آنها، با یک معیبه مدافع ملت ملی آنها نشان دهد، چنانکه در تاریخ عقاید خود پیوسته عمل کرده است.

۳ - مسئله حاضر که با به توجیه بنام چهارم کمیته مرکزی حزب توده ایران تنظیم شده است مبنای اصولی و علمی نیست. حزب ما از مسئله ملی روشن میکند. این مسئله باید محور مشترک تفاوت کلیه رفاقی حزبی و هواداران حزب ما در مسئله ملی قرار گیرد و در امر تفاهم بین سازمانکشان همه واحد ملی ساکن کشور ما کلیت کند. داشتن استناد صحیح در مسئله ملی شرط بزرگ بودن در دموکراسی است. انقلابی است و با برتری مسئله ملی حقیقت دارای ریشه های عمیق تاریخی و اجتماعی است کاملاً توجیه دارد و با اطمینان اصول مارکسیسم-لنینیسم بر شرایط کشور ایران است نمود را بر پایه تأمین وحدت و اعتدال ملل و اقوام و اقلیتها و ملی ساکنان این مبنی ساخته است.

هیئت اجرایی کمیته مرکزی حزب توده ایران

۲ خرداد ۱۳۵۲

① اصطلاح «درفسها» یک اصطلاح فرارمادی است که معنای آن شده است و مقصود از آن فرارسته از کلیه ساکنین ایران نیز از آذربایجانها، کردها، بلوچها و غیره است.

۱ - مسئله ملی در کشور ما در دو سطح مطرح میشود: یکسایر از جهت مبارزه همه مردم ایران علیه ستیم و غارتگری امپریالیسم و در راه تأمین استقلال و ملی کشور. از همین جهت است که میگوئیم انقلاب ایران در مرحله ملی و دموکراتیک است. و یکبار از جهت مبارزه ملل و اقوام ساکن سرزمین ایران که از حقوق ملی محرومند و علیه ستیم ملی و بطایر تأمین حق تعیین سرنوشت خویش مبارزه میکنند. ما بین این دو جهت مسئله ملی در کشور ما پیوسته درونی وجود دارد. در سند حاضر مسئله ملی از جهت دوم از جهت داخلی مطرح است.

۲ - ایران کشوری است کثیرالمله که در آن ملتها و اقوام گوناگون زندگی میکنند مانند: آذربایجانیها، کردها، بلوچها، ترکمنها، عربها، در نواصی مختلف ایران، در داخل واحد های ملی دیگر، امپراتوریها و زبان و کرد زبانی، پسر میرنده که دارای سرزمین، زبان و آداب و رسوم خود میباشند. علاوه اقلیتها ملی دیگری وجود دارند که در سراسر کشور پراکنده اند مانند: ارمنیها، آذربایجانها، بلوچها.

۳ - توجیه «اقوام ملی» در نزد واحد های ملی ساکن ایران یکسان نیست بدین معنی که تعین طایعات چهارگانه ای که وجود آنها برای تشکیل «ملت» ضروری است (یعنی اشتراک سرزمین، اشتراک زبان، اشتراک فرهنگ، اشتراک مناسبات اقتصادی) در زده همه این واحد های ملی توسط معیار قرار ندارد. در کاتر فارسیها، آذربایجانیها و کردها مراحل تکاملی بیشتری را از جهت این عوامل گذرانده اند. در بین واحد های ملی ساکنین سرزمین ما آنگاه ملی و معطای حقوق ملی در حال رشد است و مسئله ملی پیش ازین حتم میباشد و حل آن پیش ازین یکی از عوامل میره اجتماعی بدل میگردد. در کشور ما بجز فارسیها، با واحد های ملی از حق اداری امور اجتماعی، اقتصادی، اداری و فرهنگی خویش محرومند یعنی در معرض ستیم تبعیض ملی قرار دارند. ستیم ملی در میان ملل و اقوام ساکنین سرزمین ایران تخم شستی، سوء ظن و عدم اعتدالی، تفاوت و ممانعت میبندگی و اجتماعی ملی ساکنان کشور ما در یک تفاده وارطایبه و برافراشه است.

۴ - در کاتر این واقعیت انگار بایدتر که اصل ستیم ملی از طرف هیئت حاکم موجب تفرقه معنوی ملل و اقوام ساکن ایران است و واقعیت دیگری نیز هست که در حل مسئله ملی باید مورد توجه قرار گیرد، ریشه های مختلفی واحد های ملی ساکن ایران را در گذشته و حال بهم پیوسته میدهد. این واحد های ملی طی قرونهای متعددی با یکدیگر سرنوشت مشترک داشته اند و در ایجاد و ایجاد دیگر معنی ملی برآمده ایران با هم جنگاری سرخنده اند و در راه استقلال و آزادی ملتها مشترک خویش ایران در امور مختلف تاریخ متصاد و دوشا دوش یکدیگر کشتارهای بیشتر نموده اند. از دیروز این مبارزات اجتماعی و لائیکهای فرهنگی چهاره ملی برسته ای که دارای اهمیت جهانی هستند برناشته اند مسئله متعلق همه خلقهای ایران است. مدافع سیاسی انقلاب ایران علیه ایرانیسم و ارتجاع باهم در پی آزادی و همه خلقهای ایران بنامو یکسان مورد ستیم امپریالیستی و همان آن قرار دارند. لذا در طرح و حل مسئله ملی در ایران باید هر دو واقعیت را در نظر گرفت، یعنی هم این واقعیت را که در ایران ملل و اقوام و اقلیتها ملی مختلفی دچار ستیم و محرومیت ملی میباشند و هم این واقعیت را که پیوند عمیق تاریخی، فرهنگی و ممانعت مشترک همه و اساسی سیاسی و اجتماعی ما بین خلقهای ساکن سرزمین کشور ما وجود دارد.

۵ - حزب توده ایران طرفدار برابری کامل حقوق کلیه اقوام و ملل و اقلیتها و ملی ساکنین سرزمین ایران و اعتدال وارطایبه آنها در چهارچوب جنب واحد و ملی خلقها تأمین ادنی کشور ایران است. رتبه ستیم مستقرن جنب ملی شرط اساسی و مقدم تأمین این هدف است. در اول بین معقول تأمین خود مختاری اقوام و ملل محروم ایران است. بدین منظور باید تسهیلات کشوری بر پایه ملی قرار گیرد و واحد های ملی، شورای استان، شهرستان و بخش بصورت از اقلیتها ایجاد شود